

Kultur og kirkedepartementet

Att. Kulturminister Anniken Huitfeldt

Vestre Jakobselv, 05.12.2009

HVOR ER DEN KVENSKE MINORITET? FINNES DEN I DET HELE TATT?

I 1999 ratifiserte Norge Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter. I henhold til denne konvensjonens artikkel 3.1 skal partene ikke utpeke hvem som tilhører minoritetsgruppene (etnisk klassifisering).

Prinsippet om egenidentifisering legges naturligvis til grunn.

Medlemmene i NFI er etterkommere av finsk innvandring og de fleste er bosatt eller oppvokst i tradisjonelle norsk-finske bygder i Finnmark og Troms.

Statens bemerkelsesverdige enkle og generelle definisjon av den nasjonale minoriteten "Kvener" lyder slik:

"Etterkommere av finsk innvandring med lang historie i Norge".

På grunn av myndighetenes særdeles generelle definisjon blir i praksis samtlige finskættede nordmenn og deres historie utsatt for en meget uheldig etnisk klassifisering som en beskyttet nasjonal minoritet! Dette var muligens ikke tilsiktet men slik minoritetspolitikken praktiseres er dette en høyst reell beskrivelse av dagens situasjon for de finskættede i Norge.

Dette er et klart brudd på konvensjonens artikkel 3.1.

Uavhengig av om personer eller befolkningsgrupper selv påberoper seg konvensjonen eller uttrykker tilhørighet til en kvensk minoritet så blir disse i praksis stigmatisert som tilhørende den kvenske minoritetsgruppen. (Eks. Vadsø Museums nye historieformidling)

At "kvener" har oppstått som en av de nasjonale minoritetene i Norge er ikke på grunn av krav fra den alminnelige finskættede befolkningen.

Derimot er dette et resultat av flerårige prosesser initiert og vedlikeholdt av NKF (Norske kveners forbund) i tett samarbeid med et isolert forskningsmiljø i ved UiT (universitetet i Tromsø). Sistnevnte var også i betydelig grad med på etableringen av NKF i 1987.

Dette er radikale og kvenske etnopolitiske miljøer som har "kuppet" de finskættedes alminnelige innvandringshistorie.

Det som tidligere var en positiv historie med finske innvandrere som viktige bidragsyttere og samfunnsbyggere i nord har nå fått et sterkt fokus på elendighetsbeskrivelser med påstander om tapt "kvensk" morsmål og kultur.

Den finskættede befolkning hverken forstår eller har tilsluttet seg de syn på historien og krav som NKF forfekter.

NFI kan ikke akseptere at staten skal bidra til stigmatisering av alminnelige norske borgere som om disse tilhører en "kvensk" nasjonal minoritetsgruppe bare på grunn av at noen av deres forfedre innvandret fra Finland eller var finsktalende.

Flere generasjoner (4 til 10+) har passert siden de første finske innvandrerne kom til Norge.

Naturligvis er dagens generasjon et produkt av flere innvandrernasjoners kulturpåvirkning.

Dette kan sies om de fleste av dagens norske befolkning. Typisk norsk?

Finnes "rene" finske etterkommere med lang tilhørighet i landet? Dagens finskættede kan like godt også beskrives som av norsk, svensk, dansk, tysk eller russisk opphav.

Påstanden om finske etterkommere med et tapt morsmål som i hovedsak er forårsaket av myndighetenes prosesser er en meget forenklet forklaring. Et "kvensk" språk var det uansett ingen som talte da de krysset grensen og følgelig ingen som etterlyser i dag.

Unntaket er de som livnærer seg av konstruering av et "kvensk" språk og statens navnekonsulent for "kvenske" stedsnavn (som ikke er ønsket av befolkningen).

Dersom kulturministeren tar seg en tur på besøk til Varangerområdet vil hun oppdage at der ikke finnes etterspørsel etter et "kvensk" språk.

Befolkningen vet faktisk ikke hva "kvensk" egentlig er, men etter hvert begynner noen å forstå at det er tale om en moderne konstruksjon.

Videre vil ministeren også forstå at der ikke er mange individer som mener de har tapt et "kvensk" morsmål. Situasjonen i vest Finnmark og Troms er mest sannsynlig tilsvarende.

Vet kulturministeren hvor den kvenske folkegruppen som påberoper seg konvensjonens beskyttelse befinner seg? Dette er det mange i Finnmark og Troms som lurer på.

Eller er det en overordnet plan om at der skal utvikles en kvensk folkegruppe gjennom statlig finansiert "kvensk" identitetsbygging?

La meg understreke at staten ikke må oppfatte NKF som en representant for de finske etterkommerne i Norge. Det er en sterk overdrivelse å si at NKF representerer noen som helst befolkningsgruppe.

I hovedsak kan NKF bare oppfattes å representere enkeltindivider av høy alder samt representant for de økonomiske interesser som finnes blant et isolert forskningsmiljø ved UiT.

Myndighetene bør snarest be om offentlig revisjon av NKF sine medlemslister. Beslutninger og økonomisk bistand må baseres på antall faktiske betalende medlemmer.

Eksempelvis er Norsk finsk forbund en adskillig større organisasjon som i snart 100 år har arbeidet for norsk-finske interesser basert på realistiske og faktiske behov i blant den store norsk-finske del av befolkningen. Norsk finsk forbund har etter det NFI kjenner til ikke mottatt en brøkdelen av det staten har overført til NKF og "kvenske" formål.

Jeg ber om at kulturministeren så snart som mulig tar kontakt med oss for møter vedrørende forhold jeg har beskrevet i dette brev.

Vedlagt er brev fra NFI til Familie og kulturkomiteen.

Med vennlig hilsen

Stig R Thuv

Leder, [NFI-Norsk Finsk Interesseorgan](#)

Ringveien 7, 9802 Vestre Jakobselv

Tlf. +47 9306 4001